

خبرنامه پاییز ۱۳۹۷ انجمن روان شناسی اجتماعی ایران

هجده امین خبرنامه انجمن روان شناسی اجتماعی ایران

«خبرنامه پاییز ۱۳۹۷*»

نشانی دفتر یکم انجمن: تهران، خیابان کریم خان زند، نبش آبان شمالی، ساختمان علامه اتاق ۲۰۹
نشانی دفتر دوم انجمن: تهران، خیابان استاد نجات الهی، نبش سپند، ساختمان آموزشی دانشگاه پیام نور
مرکز تهران جنوب، طبقه سوم، اتاق ۳۰۴

۰۲۱-۸۱۰۳۲۲۱۳

تلفن تماس:

www.iranianasp.ir

وبسایت:

Info@iranianaspgmail.ir

رایانامه:

آنچه در شماره پاییز می‌خوانید

۴	انفعال شورای مرکزی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره تا کی؟	
۵	هفتمین هیأت مدیره انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران	
۶	مسئولان کمیته‌های انجمن معرفی شدند	
۷	رشته روان‌شناسی اجتماعی به‌زودی در مقطع کارشناسی ارشد	
۸	نشست علمی - تخصصی بررسی عوامل موثر بر پرخاشگری مردم ایران	
۱۲	فعالیت‌های اخیر باشگاه دانشجویی	
۱۴	نهمین جایزه علمی استاد علی محمد کاردان	
۱۶	پیشگامان روان‌شناسی اجتماعی (۴)	
۱۸	شواهدی برای بهنجاری خطرناک؛ مورد دونالد ترامپ	
۲۳	رفتارهای آسیب‌رسان به خود	
۲۵	طبقه اجتماعی تعیین‌کننده شادی خریدن اشیاء یا تجربه‌ها	
۲۹	موسکویچی و مفاهیم روان‌شناسی اجتماعی	
۳۳	موبایل‌ات را زمین بگذار!	
۳۷	تبریک و تسلیت	
۳۸	گروه اینترنتی روان‌شناسی اجتماعی	
۴۰	معرفی کتاب	
۴۴	نشریه‌های انجمن	
۴۶	شرایط عضویت در انجمن	
۴۷	دعوت به همکاری در تدوین خبرنامه	

مدیر مسئول: دکتر مجید صفاری‌نیا

سر دبیر: دکتر مجتبی دلیر

همکاران این شماره

Majid Saffarinia (Ph.D)

دکتر مجید صفاری‌نیا

Mojtaba Dalir (Ph.D)

دکتر مجتبی دلیر

Shiler Kikhavani (Ph.D Student)

شیلر کیخاونی

Masoomeh Tadriss Tabrizi (Ph.D Student)

معصومه تدریس تبریزی

Alireza Zakeri (M.A Student)

علیرضا ذاکری

Fatemeh Samadi (M.A Student)

فاطمه صمدی

Aysan Kazemi (B.A Student)

آیسان کاظمی

انفعال شورای مرکزی سازمان روان‌شناسی و مشاوره تا کی؟

بیش از دو سال و نیم از انتخابات شورای مرکزی سازمان روان‌شناسی می‌گذرد. با وجود مشکلات مهم و عدیده مردم و جامعه روان‌شناسی و مشاوره کشور تصور می‌رفت که با انتخاب اعضای جدید شورای مرکزی اتفاقات نویدبخشی برای مشاوران و روان‌شناسان و مراجعان آنها در کشور روی دهد که متأسفانه شورا در انجام وظایف خود و رفع دغدغه‌های اعضای آن بی‌تفاوت عمل کرده است. نداشتن رئیس در سازمان، عدم تشکیل مجمع عمومی و آسیب‌های اداری از جمله طولانی بودن زمان مصاحبه‌ها، عدم نقش‌آفرینی فعال و هوشمندانه سازمان در رویدادها و جریان‌ات اجتماعی و صنفی کشور و ... مواردی هستند که می‌بایستی مورد توجه جدی اعضای شورای مرکزی قرار گیرند. ضمن احترام به همه پیشکسوتان برای چندمین بار درخواست می‌کنیم که در صورت عدم توانایی در احیای حقوق روان‌شناسان و مشاوران کشور یا با فوریت نسبت به تعیین رئیس سازمان اقدام کرده و یا با پرهیز از یک جانبه‌نگری و مقام‌خواهی نسبت به کناره‌گیری از شورای مرکزی برای بهتر شدن امور تلاش کنند. بدیهی است حافظه مشاوران و روان‌شناسان کشور رویدادهای تلخ سال‌های اخیر و تلاش‌ها و از خودگذشتگی‌های همراهان خود از جمله بازرسان سازمان نظام، منظومه انجمن‌های روان‌شناسی و مشاوره و بسیاری از اساتید را از یاد نخواهند برد.

دکتر مجید صفاری‌نیا- استاد روان‌شناسی اجتماعی

هفتمین هیأت مدیره انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

انتخابات هفتمین دوره هیأت مدیره و بازرسان انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران برگزار گردید و اعضای هیأت مدیره و بازرسان به شرح زیر انتخاب شدند:

m.saffarinia@yahoo.com	رئیس انجمن	۱- دکتر مجید صفاری‌نیا
salizadehfard@gmail.com	نائب رئیس	۲- دکتر سوسن علیزاده فرد
dalirasp@gmail.com	دبیر انجمن	۳- دکتر مجتبی دلیر
shilerkai@gmail.com	خزانه‌دار	۴- خانم شیلر کیخاونی
A_askari@sbu.ac.ir	عضو هیأت مدیره	۵- دکتر آزاده عسکری
Rafezi.zohreh13@gmail.com	عضو هیأت مدیره	۶- دکتر زهره رافضی
mnikoogoftar@gmail.com	عضو هیأت مدیره	۷- دکتر منصوره نیکوگفتار
drsepahmansour@yahoo.com	عضو علی‌البدل	۸- دکتر مژگان سپاه‌منصور
davari_rahim@yahoo.com	عضو علی‌البدل	۹- دکتر رحیم داوری
f_bagherian@sbu.ac.ir	بازرس	۱۰- دکتر فاطمه باقریان
tadrisi_56@yahoo.com	بازرس علی‌البدل	۱۱- خانم معصومه تدریس تبریزی

مسئولان کمیته‌های انجمن معرفی شدند

دکتر فاطمه باقریان

کمیته بین‌الملل

دکتر سوسن علیزاده فرد

کمیته پژوهش

دکتر منصوره نیکوگفتار

کمیته آموزش

دکتر آزاده عسکری

کمیته باشگاه دانشجویی

دکتر مجتبی دلیر

کمیته سایت و خبرنامه

رشته روان‌شناسی اجتماعی به‌زودی در مقطع کارشناسی ارشد

جلسه شورای تحول وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری به منظور نهایی کردن تأسیس رشته روان‌شناسی اجتماعی در مقطع کارشناسی ارشد با حضور اعضای گروه روان‌شناسی اجتماعی شورای تحول و مدرسان روان‌شناسی دانشگاه‌های کشور برگزار شد. پیش‌بینی می‌شود به‌زودی این رشته در دانشگاه‌های کشور تأسیس گردد.

روابط عمومی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

نشست علمی - تخصصی بررسی عوامل موثر بر پرخاشگری مردم ایران

اولین نشست علمی - تخصصی هیأت مدیره هفتم انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران با عنوان "نشست تخصصی بررسی عوامل موثر بر پرخاشگری مردم ایران" در روز چهارشنبه مورخ بیستم تیرماه ۱۳۹۷ از ساعت ۹ تا ۱۲ در دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده روان‌شناسی با سخنرانی‌های اساتید محترم روان‌شناسی اجتماعی جناب آقای دکتر مجید صفاری‌نیا و سرکار خانم دکتر فاطمه باقریان و سرکار خانم دکتر آزاده عسکری برگزار شد.

خلاصه‌ای از این نشست علمی

این نشست به همت باشگاه دانشجویی انجمن روان‌شناسی اجتماعی و همکاری انجمن روان‌شناسی دانشگاه پیام‌نور تهران جنوب و انجمن روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی ۲۰ تیرماه ۹۷ در دانشگاه شهید بهشتی، برگزار شد. مراسم با آیاتی چند از کلام الله مجید توسط قاری بین‌المللی جناب آقای سیادت‌ی راس ساعت ۹:۱۵ صبح آغاز گردید. بعد از اجرای قرآن جناب آقای ذاکری رئیس باشگاه دانشجویی انجمن روان‌شناسی اجتماعی توضیحاتی را در رابطه با نشست و معرفی اساتید و بروشورهای ارائه شده به دانشجویان شرکت‌کننده در مراسم ارائه دادند. کارشناسان و متخصصان این نشست جناب آقای دکتر صفاری نیا (عضو هیات علمی دانشگاه پیام‌نور)، سرکار خانم دکتر باقریان (عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی) و سرکار خانم دکتر عسکری (عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی) بودند. ساعت ۹:۲۵ دکتر صفاری نیا، پیرامون

موضوع پرخاشگری و بررسی عوامل آن از دیدگاه اجتماعی مطالب و توضیحاتی را ارائه دادند. ایشان در ابتدای صحبت‌هایشان آماری از خشونت‌های اعمال شده علیه زنان و کودکان ارائه دادند و فرمودند ۵۳۰ هزار خشونت خیابانی به پزشکی قانونی گزارش شده است. سپس در مورد ابعاد اجتماعی خشونت توضیحاتی ارائه دادند. ۱. نظریه ناکامی، ۲. یادگیری اجتماعی، ۳. پالایش روانی، ۴. اضافه بار محرک، ۵. اضافه بار شناختی، ۶. جامعه‌پسندی شخصیت، ۷. هویت مکان، ۸. امنیت، ۹. اختلالات روانی، که هر کدام از این موارد را با توضیحات و مثال شرح دادند. سلامت اجتماعی از سال ۲۰۰۳ در روان‌شناسی اجتماعی مطرح شد که عوامل آن شامل: ۱. شکوفایی، ۲. همبستگی، ۳. انسجام، ۴. پذیرش، ۵. مشارکت هستند. زمانی که سلامت اجتماعی پایین است پرخاشگری زیاد می‌شود.

پس از دکتر صفاری‌نیا پرسش و پاسخ دانشجویان انجام شد و سپس ۱۰:۲۰ خانم دکتر باقریان توضیحاتی را راجع به پرخاشگری ارائه دادند: رفتار پرخاشگرانه رفتاری است که باعث صدمه رساندن به دیگران می‌شود. هیجان‌ها جزئی از وجود ما هستند و آنها را نباید با رفتار اشتباه گرفت. هیجان از درون ما برمی‌خیزد و خشم یک هیجان است ولی رفتار جنبه بیرونی دارد و پرخاشگری یک رفتار است. ما بر خشم کمتر نفوذ داریم ولی با مدیریت خشم می‌توانیم آنرا کمتر کنیم. نباید رفتار پرخاشگرانه را جزئی از هیجان خشم حساب کنیم. تفاوت انسان‌ها در همین است: چگونگی رفتار ما بر اساس هیجان‌ها. ریشه‌های پرخاشگری در چیست؟ تفکر قالبی و پیشداوری. اگر دقت نکنیم تفکر قالبی تبدیل به پیشداوری می‌شود. در سیستم شناختی برای راحتی ادراک پرخاشگری می‌کنیم. وضعیت‌های اجتماعی والدین خیلی از پیشداوری‌ها را به ما یاد

می‌دهند بدون اینکه خودمان بخواهیم. ناکامی عامل مهم پرخاشگری است. فرهنگ جامعه نقش عمده در پذیرش پرخاشگری دارد. (تیپ A پرخاشگری بیشتری دارند). اگر ما به یک خودشناسی برسیم طبق احترامی که برای خودمان قائلیم در خیلی موقعیت‌ها می‌دانیم چگونه رفتار کنیم و کنترل پرخاشگری را به عهده می‌گیریم. پس از اتمام صحبت‌های خانم دکتر باقریان استراحت و پذیرایی انجام شد.

سپس خانم دکتر عسکری توضیحات تکمیلی را ارائه فرمودند: پرخاشگری در محیط کار، پرخاشگری فیزیکی و کلامی... پرخاشگری هیجانی وقتی است که عصبانی می‌شویم و پرخاشگری می‌کنیم. پرخاشگری منطقی هم داریم که برای رسیدن به هدف است مثلاً کسی که برای رسیدن به اهدافی شوم قاتلی را استخدام می‌کند. پرخاشگری در محیط کار زنان را بیشتر درگیر می‌کند که باعث تاثیرات منفی برای امنیت و سلامت روان فرد می‌گردد. البته پرخاشگری در محیط کار بعضی اوقات لازم است و برای بقا انسان مفید است. مهم‌ترین دلایل پرخاشگری در محیط کار عبارتند از: ۱. فشار زیاد کار، ۲. پذیرفتن نقش‌ها و مسولیت‌های متعدد، ۳. ابهام نقش، ۴. حقوق ناکافی، ۵. عدم امنیت شغلی. دو مورد اول به عنوان فشارزاهای مثبت و سه مورد بعدی به عنوان فشارزاهای منفی شناخته شده‌اند که باعث ناکامی و پرخاشگری شدید می‌شوند. بعد از اتمام سخنان خانم دکتر عسکری کلیپ تجاوز که توسط آقای شاطر حسینی تهیه شده بود پخش شد و در جوی صمیمانه این برنامه به اتمام رسید.

تهیه و تنظیم از باشگاه دانشجویی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

گزارش فعالیت‌های اخیر باشگاه دانشجویی انجمن روان‌شناسی اجتماعی

باشگاه دانشجویی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران فعالیت خود را از انتخابات دوره جدید انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران آغاز کرد و جلسات متعددی را برای برنامه‌ریزی فعالیت‌های آتی برگزار کرد. همچنین با انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های شهید بهشتی تهران و پیام‌نور مرکز تهران جنوب جلسات مشترکی برگزار شد که در آن مقرر شد باشگاه دانشجویی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران با انجمن‌های علمی دانشجویی پیام‌نور مرکز تهران جنوب و شهید بهشتی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی همکاری کنند و ماحصل این همکاری برگزاری نشست تخصصی عوامل موثر بر پرخاشگری در تاریخ ۲۰ تیرماه در دانشگاه شهید بهشتی بود که سخنرانی این نشست را آقای دکتر مجید صفاری‌نیا، خانم دکتر فاطمه باقریان و خانم دکتر آزاده عسکری بر عهده داشتند که مورد استقبال مناسب مخاطبان قرار گرفت، در ضمن در این برنامه برای اولین بار بروشوری همراه با مطالب تخصصی در مورد پرخاشگری و معرفی نشست تخصصی به همراه عوامل اجرایی به شکل اوریگامی طراحی شد و به شرکت کنندگان اهدا گردید.

بعد از اجرای برنامه فوق باشگاه دانشجویی انجمن روان‌شناسی اجتماعی به همراه گروه‌های همکار چندین جلسه دیگر برگزار نمود و مقرر شد در نیم‌سال جدید تحصیلی به صورت هفتگی جلسات سایکودرام و مقاله‌خوانی در محل دفتر مطالعات روان‌شناسی اجتماعی در دانشگاه شهید بهشتی برگزار شود و دانشجویان علاقمند به حوزه تخصصی روان‌شناسی اجتماعی در این جلسات به صورت آزاد شرکت نمایند. و اینکه در جلسات آخر باشگاه دانشجویی مقرر شد به زودی برنامه‌ای با عنوان سواد عاطفی با همکاری انجمن روان‌شناسی دانشگاه پیام‌نور در این دانشگاه برگزار شود که امیدوارم مورد استقبال و جلب نظر مخاطبان قرار گیرد.

علیرضا ذاکری - رئیس باشگاه دانشجویی انجمن

نهمین جایزه علمی استاد علی‌محمد کاردان برگزار می‌شود

فراخوان نهمین جایزه علمی دکترکاردان

رساله‌های دکتری روان‌شناسی و علوم تربیتی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷

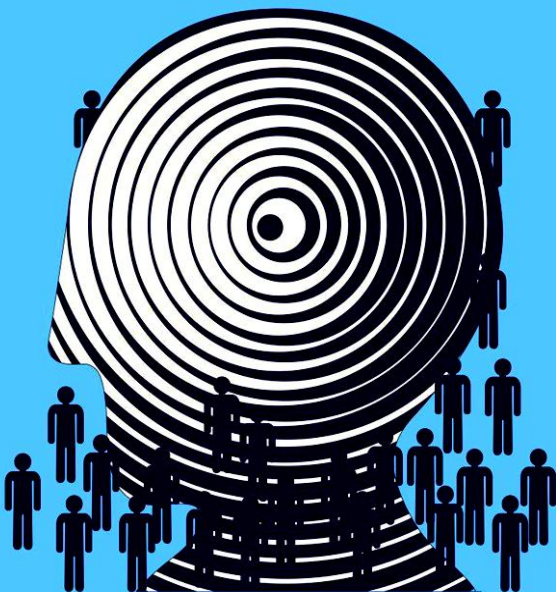
مهلت ارسال یک نسخه از رساله و شرح حال پایان آذر ماه ۱۳۹۷

دبیرخانه: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، روبروی کوی نصر، خیابان دکترکاردان

موسسه روان‌شناسی و علوم تربیتی دکترکاردان

تلفن: ۰۲۱ ۸۸۲۳۴۶۹۶

<http://pei.ut.ac.ir>

Logos of participating organizations at the bottom of the poster.

به نام پروردگار

موسسه روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران نهمین جایزه علمی دکتر کاردان را در اردیبهشت ۱۳۹۸ با مشارکت جمعی از نهادهای علمی و فرهنگی برگزار می‌کند. داشتن موضوع نو و نیازمحور، بهره‌مندی از روش‌شناسی متقن پژوهشی، ارایه یافته‌های

اصیل و معتبر برای چالش‌های اساسی حوزه روان‌شناسی و علوم تربیتی و حرکت در مسیر مرزهای دانش از ویژگی‌های یک پژوهش علمی باکیفیت است. به منظور تشویق محققان و دانش‌پژوهان جوان کشور و نکوداشت مقام علمی استاد فقید دکتر کاردان، موسسه روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران نهمین جایزه علمی دکتر کاردان را در اردیبهشت ۱۳۹۸ با مشارکت جمعی از نهادهای علمی و فرهنگی از جمله انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران برگزار می‌کند. در این جشنواره به برترین رساله‌های دفاع‌شده دکتری روان‌شناسی و علوم تربیتی در بازه زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ جوایز ارزنده‌ای اهدا می‌گردد. عزیزانی که در بازه زمانی مذکور از رساله خود دفاع کرده‌اند می‌توانند آثار خود را به دبیرخانه جشنواره ارسال کنند. مهلت ارسال آثار تا پایان آذر ۹۷ خواهد بود.

شایان ذکر است که استاد علی‌محمد کاردان از شاگردان ایرانی «ژان پیاژه» و از بنیانگذاران دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی در دانشگاه تهران بود. دریافت نشان فرهنگ ۱۳۲۹ به دلیل احراز رتبه اول در دوره لیسانس فلسفه و علوم تربیتی از سوی وزارت فرهنگ، دریافت لوح تقدیر به دلیل خدمات مستمر علمی و فرهنگی از سوی رئیس جمهور وقت در بهمن ماه ۱۳۸۰، بزرگداشت از سوی انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در سال ۱۳۸۲ و انتخاب به عنوان چهره ماندگار تعلیم و تربیت برخی از افتخارات دکتر کاردان است.

پیشگامان روان‌شناسی اجتماعی (۴)

کورت لوین

کورت لوین (Kurt Lewin) در ۹ سپتامبر ۱۸۹۰ متولد شد. لوین به عنوان چهره پرنفوذ در حوزه روان‌شناسی اجتماعی بانی اثبات این بود که آزمایش بر روی گروه‌ها می‌تواند تحت شرایط دقیقاً کنترل‌شده انجام شود و از این رو پیشگام مطالعه علمی پویایی گروه شد.

لوین یک نویسنده پرکار بود. او چندین کتاب، و مقالات بسیاری تألیف کرد که در آنها دانش خود درباره فرایندهای گروه در زمینه مسائلی مثل مولد بودن، ارتباط، رهبری، ادراک اجتماعی، یادگیری تجربی و روابط بین‌گروهی را بیان کرد. بعلاوه، لوین درباره

مفهوم «پژوهش‌کنشی» بسیار نوشته است. اصطلاحی که وی برای بیان اینکه افراد کلیدی مورد مطالعه به عنوان بخشی از پروژه پژوهش گروهی بایستی برای همکاری در ثبت و ضبط وقایع تشویق شوند.

لوین به عنوان پدر روان‌شناسی اجتماعی مدرن شناخته می‌شود. او استاد راهنمای لئون فستینگر (نظریه‌پرداز مفهوم ناهماهنگی شناختی) و بنیان‌گذار پویایی گروه، پژوهش‌کنشی، گروه‌های تی (T-groups) و غیره است. تأسیس اولین آزمایشگاه روان‌شناسی اجتماعی در جهان از جمله افتخارات وی محسوب می‌شود. کورت لوین بر مکتب گشتالت تأثیر داشته و بزرگانی همچون کورت کافکا از پایه‌گذاران روان‌شناسی گشتالت، و جیکوب ال. مورنو، بنیان‌گذار سایکودراما و اولین پیشگام در گروه‌درمانی از وی تأثیر پذیرفته‌اند.

گروه ترجمه خبرنامه

شواهدی برای بهنجاری خطرناک؛ مورد دونالد ترامپ

نوشته رابرت جی. لیتون

ترجمه آيسان کاظمی - دانشجوی کارشناسی روان‌شناسی

شرایط ما به عنوان روان‌شناسان حرفه‌ای آمریکا می‌تواند در دو ایده خلاصه شود: ابتدا، آنچه که من بهنجاری خطرناک می‌نامم؛ عادت‌هایی که در واقعیت اجتماعی آن را طبیعی و بهنجار جلوه می‌دهیم و همه چیز را تحت پوشش خود قرار می‌دهد و غیرقابل تغییر است. و دوم، واکنش و حساسیت ما به عنوان مشاهدگران حرفه‌ای. در مورد بهنجاری خطرناک، ما با این فرض شروع می‌کنیم که تمام جوامع راه‌هایی برای مشاهده، تفکر و رفتارهایی که مطلوب یا «بهنجار» در نظر گرفته می‌شوند ارائه می‌دهند. اما این معیارها برای بهنجاری می‌توانند به شدت تحت تأثیر جریان‌های سیاسی و نظامی در یک دوره خاص قرار بگیرند. بنابراین، چنین هنجارهایی ممکن است نسبتاً ناخوشایند باشند و حتی ممکن است اثرات مخربی را نیز به همراه داشته باشند. من در طی مطالعه دربارهٔ پزشکان نازی به ایده بهنجاری خطرناک رسیدم. پزشکانی که به آشویتس اعزام شدند، و به هنگام انتخاب متهم در طی مراحل کلی کشتار، به سادگی آنچه را که از آنها انتظار

می‌رفت، انجام می‌دادند. البته، درست است که بعضی از آنها در انجام این کار دچار پریشانی می‌شدند و حتی به وحشت می‌افتادند. با این وجود، با یک نوع خاصی از مشاوره که می‌توان آن را روان‌درمانگری نادرست نامید، و به‌وسیله مجرب‌ترین افراد انجام می‌گرفت، فرایندی شامل نوشیدن بسیار به صورت همزمان با دیگران و دادن اطمینان برای دریافت کمک و حمایت بود، و از این طریق اکثریت افراد توانستند اضطراب بیش از حد خود را درباره ارتکاب به قتل کنترل کنند. این فرایند تقریباً مثل سازش با شرّ بود که بسیار طولانی و بلندمدت است تا بتواند در چنین شرایطی موثر واقع شود. بالاتر از همه، عادی‌سازی شرّ بود که این سازش را افزایش می‌داد و در خدمت ارائه دنیایی به پزشکان حاضر در زندان آشویتس بود که فرد در آن باید سازگاری خود را بالا ببرد. نوع دیگری از بهنجاری خطرناک وجود دارد، که نزدیکتر به ما و بسیار جدیدتر است. منظورم مشارکت در شکنجه کردن افراد توسط روان‌پزشکان، روان‌شناسان و دیگر کارکنان پزشکی و روان‌شناختی است. این ایده وقتی به اوج خود رسید که مشخص شد دو روان‌شناس معمار برنامه شکنجه سیا بوده‌اند. بعلاوه، بهنجاری خطرناک اساساً توسط انجمن روان‌شناسی آمریکایی در دفاع از مشارکت روان‌شناسان، پشتیبانی شده است و با نام فنون «بازجویی پیشرفته» به جای شکنجه به کار رفته است. من رفتار آمریکایی‌ها را با نازی‌ها برابر نمی‌دانم. اما به جای آن، پیشنهاد می‌کنم که بهنجاری خطرناک می‌تواند اشکال مختلفی داشته باشد. و برای حفظ آن هیچ چیز مهم‌تر از پشتیبانی از آن توسط یک سازمان بزرگ حرفه‌ای نیست. اما نوع دیگری از بهنجاری خطرناک نیز وجود دارد، که یکی از آنها توسط رئیس‌جمهور ترامپ و دولت او بوجود آمده است. جودیت هرمان و من، در نامه‌ای به نیویورک‌تایمز

در مارس ۲۰۱۷، بر الگوهای روان‌شناختی شخصی خطرناک ترامپ تأکید کردیم: بوجود آوردن واقعیت خودش و عدم توانایی در مدیریت بحران‌های اجتناب‌ناپذیری که به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا با آنها روبه‌رو می‌شود. او همچنین به شیوه‌های گوناگون الزامات نهادهای آمریکا را نقض کرده و حیات مردم‌سالاری آمریکایی را تهدید نموده است. با این حال، از آنجایی که او رئیس‌جمهور است و در چارچوب گسترده با امر ریاست جمهوری تعامل دارد، گرایشی برای در نظر گرفتن رفتار او به عنوان بخشی از فرایند مردم‌سالاری، عملکردش از لحاظ سیاسی و حتی اخلاقی به صورت بهنجار وجود دارد. بنابراین، عملکرد یک رئیس‌جمهور خطرناک، عادی‌سازی می‌شود، و بهنجاری خطرناک وارد پویایی حاکمیت ما (یا می‌توان گفت، ضد حکومت ما) می‌شود. اما این بدان معنا نیست که ما درمانده‌ایم. ما با جامعه گشوده باقی می‌مانیم؛ با نهادهایی که هنوز می‌توانند زندگی را بهبود ببخشند و به حقیقت خدمت کنند. برخلاف پزشکان نازی، متخصصان روان‌شناختی می‌توانند رفتار همکاران فاسد و حتی یک جامعه حرفه‌ای فاسد را افشاء کنند و این کار را انجام داده‌اند. روزنامه‌نگاران پژوهشگر و گروه‌های حقوق بشر نیز به شدت به این امر کمک کرده‌اند. ما به عنوان متخصصان روان‌شناسی، این توانایی را داریم که در مقابل بهنجاری خطرناک ترامپ و دولت او همانند خود آنها رفتار کنیم. برای انجام دادن این کار ما باید احساس غرورمان را با استفاده منظم از تخصص حرفه‌ای و تجربه‌هایمان ترکیب کنیم.

این امر مرا به موضوع دوم می‌رساند: که از «مشاهدگری حرفه‌ای»، به‌ویژه از متخصصان مشاهدگری فعال استفاده کنیم. بیشتر متخصصان، اغلب اوقات، درون هنجارهای جامعه خاص خود (یعنی معیارهای بهنجاری) عمل می‌کنند. اما در حقیقت،

حرفه‌ای‌ها اغلب بیشتر پیش می‌روند، و با کار خود می‌توانند تعهد مردمی را که با آنها کار می‌کنند نسبت به بهنجاری عمیق‌تر کنند. این می‌تواند آرامش‌بخش باشد، اما خطراتی را نیز به همراه دارد. وقتی در مورد بازماندگان هیروشیما از فاجعه سال ۱۹۶۲ مطالعه کردم، من به دنبال دقیق‌ترین و علمی‌ترین روش بودم و توانستم تجربه روان‌شناختی و جسمی افراد قرار گرفته در معرض انفجار بمب اتمی را کشف کنم. با این حال، من فقط یک ناظر خنثی بودم. با گذشت زمان، من خودم را به عنوان یک مشاهدگر حرفه‌ای درک کردم و خود را متعهد به شناختن آنچه که انفجار یک بمب اتمی می‌تواند در شهر انجام دهد و گفتن چیزی درباره آنچه در هیروشیما و برای ساکنانش اتفاق افتاده به جهان دانستم. داستان هیروشیما را می‌توان به صورت «یک هواپیما، یک بمب، یک شهر» تعریف کرد. من به این نتیجه رسیدم که داستان هیروشیما را به عنوان نوعی پژوهش جانب‌دارانه بیان کنم. این یعنی، ترکیب یک رویکرد حرفه‌ای منضبط با الزامات اخلاقی مشاهدگر متعهدی که مبارزه را با پژوهشگری ترکیب کرده است. معتقدم که ما اکنون در دوره ترامپ به برخی از این رویکردها نیاز داریم. ما باید از پذیرش عملکرد و تعهدهای غیرقانونی و بهنجاری خطرناک جلوگیری کنیم و به جای آن، دانش و تجربه‌هایمان را به عنوان آنچه که هست، به نمایش بگذاریم. این شرایط مستلزم آن است که ما درباره چیزی که به آن ایمان داریم منضبط باشیم، و از اصرار بر آنچه که نمی‌دانیم خودداری کنیم. همچنین لازم است ما به فوریت وضعیتی را که قدرتمندترین مرد جهان در بی‌ثباتی و بی‌اعتمادی عمیق آن می‌کوشد بشناسیم. ما به عنوان روان‌شناسان حرفه‌ای با اخلاق تلاش می‌کنیم آنچه را که خطرناک‌تر است نشان دهیم، تا آنچه که بهنجاری خطرناکی

است که ما را احاطه کرده، در عوض، زندگی را تأیید کند. در نهایت، مساله رفتار اخلاقی ما مطرح می‌شود. ما درباره اخلاق حرفه‌ایمان، همانند مسئولیت‌مان در برابر بیماران و معیارهای کلی رشته‌مان خیلی صحبت می‌کنیم. این نگرانی درباره اخلاق حرفه‌ای در چارچوب روان‌شناسی بسیار اهمیت دارد.

منبع: برگرفته از مقدمه کتاب

The dangerous case of Donald Trump: 27 psychiatrists and mental health experts assess a president

رفتارهای آسیب‌رسان به خود

به قلم دکتر مجید صفاری‌نیا- روان‌شناس اجتماعی

رفتار خود آسیب‌رسان (nonsuicid self injury) به آسیب‌های جسمی عمدی، هدفمند و اجتماعی غیر قابل قبولی اشاره دارد که بدون خودکشی انجام می‌شود. همچنین این رفتارها به عنوان رفتار آسیب‌رسان به خود بدون قصد خودکشی شناخته شده است. رایج‌ترین رفتار آسیب‌رسان به خود آسیب به پوست است. اغلب افراد مبتلا، ساعد خود را زخمی می‌کنند. هرچند آسیب‌ها الزاماً فقط به این نقطه محدود نمی‌شود. این رفتارها می‌تواند به اشکال دیگری مانند خراشیدن شدید پوست، کندن زخم‌ها، سوزاندن با سیگار، خراشیدن مچ دست، و فرو کردن اشیاء در بدن و یا کوبیدن سر به جاهای مختلف بروز کند. رفتار خود آسیب‌رسان به صورت رفتارهای متفاوتی از جمله بریدن اندام بدن، آسیب عمدی به خود، خود آسیب‌رسانی بدون قصد خودکشی، شبه‌خودکشی، زخمی کردن خود، خودزنی، نشانگان بریدن مچ دست،

زخمی کردن بدن، تکرار رفتار خود آسیب‌رسان بدون قصد خودکشی، زخمی کردن پوست با چاقو و یا دیگر اشیای تیز است. دانش‌آموزان و نوجوانان مبتلا به این رفتارها اغلب زخمی‌کننده نامیده می‌شوند. با وجود اینکه رفتارهای آسیب‌رسان به خود در هر سنی می‌تواند روی دهد اما غالباً این رفتارها در دوران نوجوانی و بین دانش‌آموزان مدارس شیوع دارد. در رابطه با ویژگی‌های تاریخیچه‌ای کودکان و نوجوانان مبتلا می‌توان به فلاکت‌های دوران کودکی، بدرفتاری با کودک، در معرض نمایش قرار گرفتن و ناامنی محیط خانوادگی اشاره کرد. در خصوص در معرض نمایش قرار گرفتن باید گفت کودکان و نوجوانانی در معرض خطر بیشتر قرار می‌گیرند که از طریق رسانه‌ها، اینترنت و یا خواهران یا برادران و یا دوستان خود شاهد این رفتارها هستند و نوعی تقویت مثبت اجتماعی برای ترغیب به این رفتارها ممکن است به ایجاد آن منتهی شود. در رابطه با شیوع این مشکل مطالعات رقم ۴ تا ۴۷ درصد را در بین کودکان و نوجوانان تخمین زده‌اند. رفتار آسیب‌رسان بدون قصد خودکشی اغلب اگرچه در طبقه‌بندی تشخیصی اختلالات روانی (DSM-5) به عنوان یک اختلال مجزا دیده نشده است ولی مورد توجه بسیاری از متخصصان روان‌شناس و روان‌پزشک قرار دارد. این اختلال اغلب اوقات با یک آسیب روانی و بدرفتاری با کودکان، به‌ویژه آزار جنسی همراه است. اگرچه در گذشته ارتباط بین این دو شرایط را بیش از حال در نظر می‌گرفتند. لازم است در ایران به بررسی و شیوع این اختلال بیشتر توجه شود.

طبقه اجتماعی تعیین‌کننده شادی خریدن اشیاء یا تجربه‌ها

ترجمه فاطمه صمدی - دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره

بهترین راه برای صرف هزینه برای افزایش شادی شما چیست؟ بر اساس یافته‌های منتشر شده در مجله علوم روان‌شناختی ممکن است بخشی از آن بستگی به ثروت شما داشته باشد. محققان، جیکوب لی از موسسه ملی علوم علمی و فن‌آوری، دבורا هال از دانشگاه ایالتی آریزونا، و وندی وود از دانشگاه کالیفرنیا جنوبی، در یک مجموعه مطالعات دریافتند، تنها افرادی که در طبقه‌های اجتماعی نسبتاً بالاتر بودند شادی بیشتری از خرید تجربه مانند رفتن به یک کنسرت یا دیدن فیلم در مقایسه با کالاهای خریداری‌شده مانند یک جفت کفش یا لوازم جانبی نشان دادند. از سوی دیگر، افراد طبقه پایین‌تر، الگوی مشابهی را نشان ندادند، در بعضی موارد آنها همان میزان شادی را از خرید تجربه و خرید کالا گزارش دادند، در حالی که در موارد دیگر آنها واقعاً گزارش دادند که از خرید کالا شادتر شده‌اند. نتیجه‌گیری اینکه خرید تجربه، شادی بیشتری نسبت به اجناس ملموس دارد، که به عنوان مزیت تجربه شناخته می‌شود. وود خاطر نشان می‌کند که "با این حال، این پاسخ ساده به سوالِ چگونگی صرف بیشتر

پول، تفاوت‌های اقتصادی بزرگی را که در جامعه ما وجود دارد در نظر نمی‌گیرد." ما تصور می‌کردیم که انگیزه‌های اصلی که تصمیم‌گیری‌های مصرف‌کننده را شکل می‌دهند بین مصرف‌کنندگان طبقه بالاتر و پایین‌تر است. بنابراین ما پیش‌بینی کردیم که میزان شادی به‌دست آمده از انواع مختلف خرید نیز طبق طبقه اجتماعی متفاوت خواهد بود. افراد طبقه اجتماعی بالاتر دارای منابع فراوانی هستند به این معنا که آنها می‌توانند بیشتر بر روی رشد خود متمرکز شوند چون خرید آنها بیشتر از آنچه مربوط به اشیاء باشد به خودشان مربوط می‌شود، بنابراین افراد طبقه بالاتر باید از یک سرمایه‌گذاری در یک تجربه، شادی بیشتری کسب کنند. از سوی دیگر افرادی که منابع کمتری دارند، احتمال بیشتری دارد که به مدیریت منابع و خرید عاقلانه توجه کنند. هال می‌گوید: "برای مصرف‌کنندگان طبقه پایین‌تر، صرف پول برای خرید بلیط‌های کنسرت و یا یک سفر آخر هفته ممکن است موجب شادکامی بیشتر از خرید یک جفت کفش جدید یا یک تلویزیون صفحه تخت نشود." در حقیقت در برخی از مطالعات ما، مصرف‌کنندگان طبقه پایین از خرید اشیاء شادتر بودند، زیرا کالاهای مادی دارای سود عملی، و ارزش فروش مجدد دارند و از لحاظ فیزیکی ماندگارترند. در یک فراتحلیل اولیه، محققان داده‌های بیش از بیست مطالعه در مورد مزیت تجربه در میان دانشجویان کالج در موسسه‌های خصوصی و دولتی را بررسی کردند. مطابق با این ایده که طبقه اجتماعی، مولفه مقایسه مزیت تجربه است، دانشجویانی که هزینه‌های تحصیلی بالاتری داشتند و کسانی که در موسسه‌های خصوصی حضور داشتند مزایای تجربه بیشتری را نسبت به دانشجویانی که هزینه‌های تحصیلی کمتر داشتند و کسانی که در دانشگاه‌های دولتی حضور داشتند گزارش کردند. در مطالعه بعدی، لی هال و

وود، از شرکت‌کنندگان خواستند هر دوی خرید اشیاء و تجربه را که اخیراً آن را انجام داده بودند به یاد آورند و نشان دهند که کدام خرید آنها را شادتر کرده است. شرکت‌کنندگان در طبقه اجتماعی بالاتر گزارش دادند که خریدهای تجربه‌ای اخیر آنها شادمانی بیشتری را به همراه داشته است. برعکس افراد طبقه پایین‌تر اجتماعی گزارش دادند که خرید اشیاء اخیر شادمانی بیشتری را برای ایشان به همراه داشته است. مطالعه دیگری که در آن شرکت‌کنندگان به صورت تصادفی به یاد می‌آوردند، خرید اخیر، یک تجربه یا کالای خوب بوده است و همچنین نشان داده شد مزیت تجربه برای شرکت‌کنندگانی است که درآمد خانوار، سالانه ۸۰ هزار دلار یا بیشتر و حداقل مدرک کارشناسی داشتند. در این مورد، شرکت‌کنندگانی که درآمد و تحصیلات نسبتاً پایین‌تری داشتند (کمتر از ۳۰ هزار دلار درآمد سالانه خانوار و مدرک دیپلم یا کمتر) میزان شادکامی را بدون در نظر گرفتن این که آیا آنها در مورد خرید تجربه یا محصول جدید فکر کرده‌اند گزارش کردند. اما شرکت‌کنندگان در واقع نباید درآمد کمتری داشته باشند تا این الگوی نتایج را نشان دهند. مطالعه نهایی نشان داد کسانی که به سادگی تصور می‌کردند که درآمد ماهیانه آنها فقط ۵۰ درصد کاهش یافته است میزان مشابهی از شادکامی را از خرید محصول جدید و خرید تجربه احساس می‌کنند. در مقابل شرکت‌کنندگانی که تصور می‌کردند که درآمد ماهیانه آنها ۵۰ درصد افزایش یافته است میزان شادی آنها بیشتر از خرید تجربه بوده است. به عبارت دیگر مزیت تجربه در پاسخ به حد تغییرات لحظه‌ای در ذهنیت مصرف‌کنندگان در مورد منابع مالی آن خنثی یا تقویت شده است. الگوی نتایج مشابهی صرف‌نظر از اینکه محققان، طبقه اجتماعی را با چه میزان از درآمد، تحصیلات یا قضاوت‌های ذهنی شرکت‌کنندگان

اندازه‌گیری کرده باشند دیده شد. علاوه بر این، به نظر می‌رسید که رابطه‌ای میان طبقه اجتماعی و شادی خرید در طول زمان حتی چند ماه پس از خرید و صرف‌نظر از هزینه‌های خرید وجود دارد. لای می‌گوید: "پیامی که افراد می‌دهند این است، زمانی که به افزایش شادی خود از طریق صرف هزینه‌های اختیاری کمک می‌شود هیچ جواب درستی برای خرید وجود ندارد. منابع موجود افراد در هنگام تصمیم‌گیری برای خرید تجربه یا کالا باعث شادی می‌شود. نویسندگان اکنون در حال انجام مطالعات بیشتری هستند تا بتوانند بهتر انگیزه‌های مصرف‌کنندگان خاص را که براساس تفاوت‌های متمایز طبقه در مزیت تجربه است درک کنند.

منبع:

Jacob C. Lee, Deborah L. Hall, Wendy Wood. Experiential or Material Purchases? Social Class Determines Purchase Happiness. *Psychological Science*, 2018; 29 (7): 1031 DOI: 10.1177/0956797617736386

موسکویچی و مفاهیم روان‌شناسی اجتماعی

شیلر کیخاونی - کاندیدای دکتری روان‌شناسی و عضو هیأت مدیره انجمن روان‌شناسی اجتماعی

زندگی‌نامه

سرژ موسکویچی در ۱۴ ژوئن ۱۹۲۵ در بریلا رومانی به دنیا آمد، والدین او یهودی بودند و دوران کودکی او با نقل مکان‌های زیادی همراه بود، اما سرانجام در شهر باسارایا مفهوم خانه را درک کرد و به قول خودش دلبستگی مکان را در این شهر تجربه نمود. او به دانشگاه سیوکانول رفت تا مهندسی مکانیک بخواند، در دوران دانشجویی با عقاید کمونیستی آشنا شد و در حزب کمونیست به عنوان یک عضو فعال با نام مستعار کاپا فعالیت می‌کرد. در سال ۱۹۴۱ توسط ارتش آهنی رومانی دستگیر

شد. در طی سه سالی که در اردوگاه‌های کار اجباری بود، زبان فرانسه را آموخت و با فلسفه دکارت و اسپینوزا آشنا شد تا اینکه در سال ۱۹۴۴ توسط ارتش سرخ شوروی آزاد گردید و علی‌رغم پیشنهادهایی که از سوی حزب کمونیست داشت از سیاست کنار کشید و به صورت غیر قانونی به فرانسه مهاجرت کرد و تحصیل در رشته روان‌شناسی را در دانشگاه سوربون آغاز نمود. موسکویچی در سال ۱۹۶۱ از پایان‌نامه دکتری خود تحت عنوان بازنمایی اجتماعی در روانکاوی با راهنمایی دانیل لاگاش دفاع کرد. او در اواخر عمر به انتقاد درباره مفهوم تأثیر اکثریت پرداخت و مفهوم تأثیر اقلیت را مطرح کرد.

بازنمایی اجتماعی

منظور از بازنمایی اجتماعی (Social representation) مجموعه‌ای از ارزش‌ها، باورها و استعاره‌ها است که در بین اعضاء یک گروه و جامعه مشترک است. این مفهوم نخستین بار توسط دورکیم با نام بازنمایی جمعی مطرح شد، منظور او طیف وسیعی از اشکال ذهنی است که مذهب، اسطوره‌ها و کیفیت زمان و مکان از آن ناشی می‌شود. پس از دورکیم، مسکویچی این مفهوم را برای سازمان‌دهی عقاید، نظرات مشترک و ارتباط متقابل بین افراد جامعه به کار برد. در واقع او مفاهیم مربوط به دو رویکرد روان‌شناسی (روانکاوی و اجتماعی) را با هم تلفیق کرد.

از نظر موسکویچی بازنمایی اجتماعی به حالت ویژه‌ای از درک متقابل و حس مشترک مربوط است و دارای این ویژگی مهم است که که نظرات، تجربیات و ارتباط‌های رفتاری را ایجاد می‌کند.

بازنمایی اجتماعی دارای دو عملکرد است: (۱) به هر فرد این امکان را می‌دهد که جهت و مسیر خود را در دنیای اجتماعی اطراف پیدا کند. (۲) امکان کدگذاری و طبقه‌بندی روابط فردی را برای افراد فراهم می‌کند و از این طریق افراد به دنیای اطراف خود معنی می‌بخشند. مسکوویچی خلق بازنمایی‌های اجتماعی را به مجموعه‌ای از افراد و گروه‌ها نسبت می‌دهد که در جریان روابط بین‌فردی با هم ادغام شده و بازنمایی جدیدی را خلق می‌کنند. از نظر مسکوویچی فرایندهای فکری و انتخاب‌های انسان فقط از عوامل درونی و ذهنی ناشی نمی‌شود بلکه عوامل محیطی و اجتماعی هم باید مورد توجه قرار گیرد.

مسکوویچی مفهوم بازنمایی اجتماعی را در حیطه بالینی و درمان هم مطرح کرد. از نظر او بازنمایی اجتماعی یک اختلال به صورت ادراک حس مشترک بیماری تعریف می‌شود. از جمله اینکه نشانه‌های اختلال، علل آن، روش‌های درمان و کنترل آن در میان افراد یک جامعه چگونه است. تحقیقاتی که بر مبنای این تئوری صورت گرفته است بر تنوع مفاهیم سلامت عمومی تأکید دارد و به تحلیل نحوه ایجاد این مفاهیم در بافتارهای اجتماعی می‌پردازد. برخی از نظریه‌پردازان اعتقاد دارند بین مفهوم بازنمایی اجتماعی و نگرش هم‌پوشانی وجود دارد، اما علی‌رغم شباهت مفهومی این دو با هم تفاوت دارند در واقع آجزن و فیشبین اعتقاد دارند که نگرش‌های افراد از بازنمایی‌های اجتماعی آنها ناشی می‌شود، به عبارت دیگر بازنمایی اجتماعی به طبقه‌بندی‌های کلی می‌پردازد اما نگرش‌ها به صورت جزئی‌تر به ارزش‌ها و باورها می‌نگرد.

تأثیر اقلیت

موسکویچی ادعا کرد که نفوذ اکثریت در بسیاری از موارد گمراه‌کننده است و در مواردی اقلیت می‌توانند بر اکثریت جامعه تأثیر بگذارد، به شرطی که گروه اقلیت در مواضع خود ثابت قدم باشد و در عین پافشاری بر نظرات، منعطف بوده و خشک به نظر نرسد. گروه اقلیت اگر با روند اجتماعی جاری هماهنگ باشد شانس بیشتری برای نفوذ بر اکثریت دارد. به دلیل اینکه اقلیت‌ها و دیدگاه‌های آنها مورد تهدید است، اغلب افرادی که با آنها هم عقیده هستند بیش برآورد می‌شوند و این نکته مثبت اکثریت‌ها را وادار می‌کند که به شکل نظام‌دارتری درباره موضوع‌های پیش آمده بیان‌دیشند و این کار ممکن است انجام تغییرات در مقیاس وسیع را تسهیل کند.

نشانی وبسایت رسمی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

iranianasp.ir

موبایل‌ات را زمین بگذار!

به قلم دکتر مجتبی دلیر - عضو هیأت مدیره انجمن روان‌شناسی اجتماعی

برخی از افراد حتی برای لحظه‌ای نمی‌توانند موبایل خود را زمین بگذارند! می‌خواهیم به این دسته از افراد بگوییم موبایل‌ات را زمین بگذار، اما می‌بینیم که موبایل پرنده تولید شده است! گویا جنگی بین پیشرفت فن‌آوری و حفظ سلامتی در حال وقوع است. نبردی در مرزی مبهم. در گذشته به‌نظر می‌رسید که امواج تلفن همراه باعث سرطان می‌شود اما اخیراً مشخص شده است که ابتلاء به سرطان در اثر استفاده از تلفن همراه رابطه مستقیمی با مدت زمان استفاده از آن دارد. این هم یک خبر خوب، و هم بد است. بد است چون تأیید دیگری بر رابطه بین تلفن همراه و سرطان است. اما خوب است چون رفتار فرد را در آن دخیل می‌داند. بسیار ساده است، اگر در حد ضرورت از تلفن همراه خود استفاده کنید خطر ابتلاء به سرطان بسیار کاهش می‌یابد. اما متأسفانه وقتی پای وابستگی به گوشی به میان بیاید، تصور سرطان و حتی مرگ هم

مانع استفاده فرد نخواهد شد! نمونه‌ای از این الگو را در افراد سیگاری می‌بینیم. فرد معتاد به سیگار از سرطان‌زا بودن آن مطلع است اما این اطلاع باعث قطع وابستگی او نمی‌شود. یکی از دلایلی که افراد، دچار وابستگی به چیزی می‌شوند این است که آن چیز نیازی از ایشان را برآورده می‌کند. برای مثال، وقتی حوصله کسی سر برود و نیاز به سرگرمی داشته باشد ممکن است به سراغ گوشی خود برود و برنامه‌ای را امتحان کند. اگر این رفتار برای وی لذت‌بخش باشد، تقویت شده و تکرار خواهد شد. بنابراین دفعه بعد که این فرد حوصله‌اش سر برود با احتمال بیشتری بسوی گوشی و آن برنامه خواهد رفت. و این رفتار رفته رفته نیرومند و نیرومندتر می‌شود تا جایی که برای بوجود آوردن احساس خوشایند قبلی بایستی بر شدت و مدت آن افزوده شود. در این مرحله وابستگی شکل گرفته است. وقتی فردی دچار وابستگی شود نیازمند درمان است. اما این تنها یک روی سکه است. تلفن همراه مفید هم هست. تصور زندگی در روزگاری که تلفن همراه نداشتیم کمی عجیب به نظر می‌رسد. در دهه ۵۰ و ۶۰ بسیاری از خانواده‌ها حتی تلفن ثابت هم نداشتند. در آن روزگار نوشتن نامه برای دوستان و آشنایان امری عادی بود. اما امروزه نوشتن این نوع نامه‌ها منسوخ شده است. صندوق‌های پست درون شهری و بین شهری، پاکت نامه، تمبر، باجه‌های تلفن، کارت تلفن، سکه دو ریالی، و مانند آنها به تاریخ پیوسته است. چون با دسترسی همگانی به تلفن همراه و شبکه اینترنت دیگر نیازی به موارد فوق نیست. وقتی موبایل پا به ایران نهاد تا مدت‌ها هنوز بحث وابستگی به آن مطرح نبود. چرا که نیازهای واقعی افراد را برطرف می‌کرد. آسیب وابستگی به گوشی زمانی روند فزاینده‌ای پیدا کرد که گوشی‌های هوشمند که قابلیت‌های مختلف صوتی و تصویری و اتصال به شبکه

اینترنت را در اختیار صاحبان آنها قرار می‌دادند، وارد بازار شد. هرچه گوشی‌های موبایل امکانات بیشتری را معرفی کردند وابستگی‌ها به آنها نیز بیشتر شد. در ابتدا این امکانات هم نیازهایی را پاسخ می‌گفت و سودمند بود. درست مثل وقتی که پس از نسل تلفن ثابت تلفن همراه آمد و نیاز به فوریت تماس در هر مکانی را مرتفع ساخت. اما حل و رفع یک مشکل می‌تواند مشکل دیگری به دنبال بیاورد. بدین معنی که اگرچه برخی از برنامه‌های تلفن همراه بسیار سودمند و کاربردی هستند اما بیشتر آن‌ها برای اکثر افراد یا بدردنخور بوده یا جنبهٔ تجملی، سرگرمی و تفریح دارد. حتی تغییر و تنظیم زنگ‌خورهای بدردنخور برخی از گوشی‌ها یا بارگیری و به‌روزرسانی‌های آنها و تنظیم یکی از آنها به عنوان زنگ تماس، یا تغییر دادن‌های زیاد عکس‌های پس‌زمینه برای برخی از افراد تبدیل به یک رفتار وسواسیِ دردسرساز می‌شود. به عنوان یک مثال سادهٔ دیگر، یکی از وسواس‌های مرتبط به تلفن همراه توهم زنگ خوردن گوشی و چک کردن‌های مکرر آن است. یکی از دلایل تأیید روند رو به رشد وابستگی به تلفن همراه این است که امروزه شاید کمترین استفاده از موبایل برای گفت‌و شنود است. برعکس سایر کاربردهایی که گوشی همراه دارد و بویژه حضور در شبکه‌های اجتماعی و استفاده از داده‌های اینترنتی بخش عمدهٔ وقتی است که طی آن موبایل مورد استفاده قرار می‌گیرد. گوشی‌های هوشمند امروزی دیگر فقط تلفن نیستند آنها کیف پول، فکس، ایمیل، پیامک، ضبط و پخش صوت، تصویر و فیلم، ابزار خواندن متن و کتاب، آلبوم عکس، وسیلهٔ بازی بویژه بازی‌های آنلاین، دفترچه تلفن، رادیو، ماشین حساب، ساعت و خیلی چیزهای دیگر هستند که به صورت بسیار ظریف و هوشمندانه‌ای در یک فضای بسیار کوچک جا گرفته‌اند. همانطور که در بالا مطرح شد رفع یک مشکل

می‌تواند مشکلات دیگری بوجود بیاورد. برای مثال، با وجود دفترچه تلفن یا همان فهرست تماس‌هایی که در گوشی خود ذخیره داریم دیگر نیازی به قبول زحمت به حافظه سپردن این همه شماره تماس را نداریم. اما مشکل اینجاست که اگر روزی تلفن همراه خود را به همراه نداشته باشیم برخی از ما حتی یک شماره تماس ضروری از دفترچه تلفن همراه خود را حفظ نیستیم و این است وابستگی به تلفن همراه! پس برای حفظ سلامت و توانمندی‌های خودمان بیایید تمرین کنیم حداقل برای مدت کوتاهی موبایل‌هایمان را زمین بگذاریم!

تبریک

بدینوسیله اعضای هیات مدیره انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران انتصاب شایسته **سرکار خانم دکتر مژگان سپاه‌منصور** عضو هیات مدیره انجمن روان‌شناسی اجتماعی و عضو کمیسیون روان‌شناسی اجتماعی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور را به عنوان معاون دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز تبریک می‌گوید.

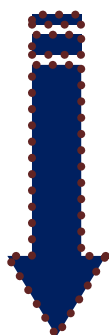
جناب آقای دکتر صفاری‌نیا ریاست محترم و سرکار خانم تبریزی بازرس علی‌البدل انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران اعضای هیأت مدیره و بازرسان مصیبت وارده را به شما بزرگواران تسلیت عرض نموده و از خداوند منان برای آن عزیزان سفر کرده رحمت و مغفرت الهی مسئلت دارد.

گروه اینترنتی روان‌شناسی اجتماعی

امروزه با وجود حجم وسیع اطلاعات در دسترس و مشکلات ناشی از آن (برای مثال نشانگان اضافه بار اطلاعات) نیاز به مراجع معتبر در محیط مجازی امری ضروری به نظر می‌رسد تا سِره را از ناسره متمایز سازد. گروه اینترنتی روان‌شناسی اجتماعی با هدف ایجاد شبکه‌ای وسیع و سریع از اساتید، همکاران، دانشجویان و همه علاقمندان به روان‌شناسی اجتماعی و با تکیه بر دانش و بینش معتمدین این رشته تخصصی ایجاد شده است. امید است با همراهی همه فرهیختگان این حوزه شاهد شکوفایی هر چه بیشتر روان‌شناسی اجتماعی باشیم.

توجه، توجه!

برای پیوستن به

گروه اینترنتی روان‌شناسی اجتماعی
به آدرس اینترنتی زیر مراجعه نمایید.

<https://groups.google.com/forum/?hl=en#!forum/sopsychology>

منتظران هستیم!

معرفی کتاب

عنوان: آسیب‌شناسی اجتماعی

نویسنده: دکتر مجید صفاری نیا

انتشارات: ارسباران

سال نشر: ۱۳۹۷

درباره نویسنده کتاب

دکتر مجید صفاری نیا متولد ۱۳۴۵ تهران و فارغ‌التحصیل دکتری روان‌شناسی از دانشگاه علامه طباطبائی است. وی دوره آموزشی تخصصی محیط زیست و انرژی‌های نو را در "دانشگاه شینجیانگ" کشور چین در سال ۱۳۸۰ و دوره مدیریت و بهره‌وری را در سال ۱۳۸۶ در شهر توکیو کشور ژاپن گذرانید. از سال ۱۳۷۵ به مدت یک دهه به عنوان عضو علمی دانشگاه آزاد اسلامی و مسئول مرکز مشاوره فعال بود. همچنین هم‌زمان به عنوان معاون برنامه‌ریزی، وآگاه‌سازی و عضو هیئت مدیره سازمان بهره‌وری انرژی ایران (سابا- وزارت نیرو) تا سال ۱۳۸۶ خدمت نمود. وی ضمن علاقه شخصی و کار حرفه‌ای و پژوهشی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی از سال ۱۳۸۶ به ریاست انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران به مدت سه دوره انتخاب شد و به تأسیس فصلنامه‌های علمی پژوهشی "شناخت اجتماعی" و "پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی" همت گمارد. جایزه ملی استاد دکتر کاردان با همکاری خانواده وی و کنگره‌های ملی دو سالانه روان‌شناسی اجتماعی به همت ایشان بنیان گذاشته شد. چندین پژوهش ملی از جمله "ممیزی علم روان‌شناسی اجتماعی در ایران" و "ممیزی علم روان‌شناسی سلامت اجتماعی" به سفارش معاونت علمی و فن‌آوری ریاست جمهوری توسط وی انجام شده است. با پیشنهاد و پی‌گیری ایشان در سال ۱۳۸۹ کمیسیون روان‌شناسی اجتماعی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره تشکیل شد که مسئولیت هدایت آن را تا اکنون به عهده دارند. وی در انتشار بیش از ۳۵ عنوان کتاب به عنوان مولف، مترجم و ویراستار نقش داشته است. روان‌شناسی اجتماعی در تعلیم و

تربیت، روان‌شناسی اجتماعی کاربردی، مقدمه‌ای بر روان‌شناسی شهری، روان‌شناسی تغییر نگرش و رفتار مصرف‌کنندگان انرژی، آزمون‌های روان‌شناسی اجتماعی و شخصیت، نظریه‌های شخصیت، نظریه‌های روان‌شناسی اجتماعی، روان‌شناسی حفاظت از محیط زیست و فرهنگ واژه‌های روان‌شناسی اجتماعی و کتاب معرفی شده در بالا از مهم‌ترین این کتاب‌ها است. همچنین از وی بیش از ۱۵۰ عنوان مقاله ارائه شده است. ایشان معرف رشته روان‌شناسی شهری و روان‌شناسی محیط زیست در ایران هستند. در حال حاضر استاد تمام روان‌شناسی اجتماعی دانشگاه پیام‌نور تهران بوده و در سمت‌های ریاست پژوهشکده آموزش باز و از راه دور، مدیر کل دفتر کارآفرینی و ارتباط با صنعت، مدیر کل امور دانشجویان و مدیر گروه روان‌شناسی نقش ایفا نموده‌اند. وی پژوهشگر برتر کشوری علوم انسانی دانشگاه در سال ۱۳۹۴، چهره تجلیل شده انجمن‌های روان‌شناسی در خانه اندیشمندان علوم انسانی در سال ۱۳۹۵ و پژوهشگر برتر کشوری علوم انسانی دانشگاه پیام‌نور در سال ۱۳۹۶ بوده‌اند. حوزه‌های روان‌شناسی بالینی- اجتماعی، روان‌شناسی اجتماعی کاربردی، روان‌شناسی سلامت اجتماعی، نگرش و رفتار مصرف‌کننده و روان‌شناسی شخصیت از علایق ایشان است.

اثر خود را معرفی کنید

همکاران فرهیخته در صورتی که مایل هستید کتاب شما در خبرنامه رسمی و پایگاه اینترنتی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران معرفی شود لطفاً یک نسخه از اثر خود را به آدرس تهران، خیابان کریم‌خان زند، نبش آبان شمالی، ساختمان دانشگاه علامه طباطبائی (ره)، طبقه دوم، اتاق ۲۰۹ دفتر انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران ارسال نمایید.

شماره تماس جهت هماهنگی ۸۱۰۳۲۲۱۳

شماره جدید نشریه‌های انجمن

www.socialpsychology.ir

فصلنامه پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی

شماره ۲۷ فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی به‌زودی منتشر خواهد رسید. از همه پژوهشگران گرامی دعوت می‌شود تا مقالات پژوهشی خود را (فقط در زمینه‌های مرتبط با روان‌شناسی اجتماعی) به سایت این مجله به نشانی اینترنتی <http://socialpsychology.ir> ارسال نمایند.

دوفصلنامه شناخت اجتماعی

همچنین سیزدهمین شماره مجله شناخت اجتماعی نیز با همکاری دانشگاه پیام‌نور و انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران به چاپ رسیده و علاقمندان می‌توانند از مقالات علمی-پژوهشی آن استفاده کنند. نشانی اینترنتی این مجله جهت ارسال مقاله <http://sc.journals.pnu.ac.ir> است.

شرایط عضویت در انجمن

علاقه‌مندان به عضویت در انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران لازم است تا از طریق وب‌سایت انجمن بصورت آنلاین اقدام نمایند و یا به صورت حضوری به دفتر انجمن مراجعه نمایند. برای تمدید عضویت سالانه نیز لطفاً کارت عضویت و فیش بانکی را به دفتر انجمن پست نموده و یا به صورت حضوری مراجعه نمایید.

مبلغ حق عضویت

مطابق مصوبه مجمع عمومی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران که در مورخه ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۱ در محل دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران برگزار شد، مبلغ حق عضویت جدید را به شرح زیر اعلام می‌نماید:

عضویت پیوسته

موسسان انجمن، کلیه افرادی که حداقل دارای درجه کارشناسی‌ارشد در رشته روان‌شناسی اجتماعی و رشته‌های وابسته باشند می‌توانند به عضویت پیوسته انجمن درآیند. (حق عضویت سالانه یکصد و پنجاه هزار ریال)

عضویت وابسته

اشخاصی که دارای درجه کارشناسی هستند و به مدت پنج سال در یکی از رشته‌های وابسته شاغل باشند می‌توانند به عضویت وابسته انجمن درآیند. (حق عضویت یکصد هزار ریال)

عضویت دانشجویی

کلیه دانشجویانی که در رشته‌های روان‌شناسی، علوم تربیتی، جامعه‌شناسی، و مدیریت و رشته‌های نزدیک با کارت معتبر مشغول به تحصیل باشند می‌توانند به عضویت انجمن درآیند. (حق عضویت یکصد هزار ریال)

همکاری در تدوین خبرنامه

خبرنامه انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران همانند گذشته در نظر دارد مطالب و اخبار روزآمد در زمینه روان‌شناسی و به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی ارسال شده توسط شما را با نام خودتان در شمارگان آتی درج نماید، لذا از تمامی اساتید، همکاران، دانشجویان، و سایر علاقمندان دعوت می‌شود مطالب خود را در زمینه‌های زیر به رایانامه ذیل ارسال نمایید.

- ۱- اخبار پژوهش‌های روزآمد روان‌شناسی (به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی)
- ۲- اخبار همایش‌ها و کنگره‌های روان‌شناسی (ملی و بین‌المللی)
- ۳- اخبار چاپ کتب روان‌شناسی اجتماعی (و حوزه‌های مرتبط)

- ۴- چکیده پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی
- ۵- اخبار رویدادهای حرفه‌ای روان‌شناسی (به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی)
- ۶- اخبار چاپ نشریه‌های علمی- پژوهشی روان‌شناسی (نشریه‌های روان‌شناختی می‌توانند اخبار انتشار نشریه‌های متبوع را ارسال نمایند)
- ۷- اخبار نتایج پژوهش‌های نوین ملی و بین‌المللی روان‌شناسی (با تأکید بر حوزه روان‌شناسی اجتماعی)
- ۸- معرفی نشریه‌های جدید روان‌شناسی (روان‌شناسی اجتماعی و شخصیت)
- ۹- معرفی سایت‌های علمی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی و سایر مطالب روزآمد حوزه حرفه‌ای روان‌شناسی (به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی) که خواستار به اشتراک گذاشتن آن‌ها با دیگر همکاران هستید.

dalirasp@gmail.com

تسلیت ایام اربعین حسینی (ع)

IRANIAN ASSOCIATION OF SOCIAL PSYCHOLOGY